

«Күләш Байсейітова атындағы
Қазақ ұлттық өнер университеті»
РММ Ғылыми кеңесінің шешімімен
БЕКІТІЛДІ

« 23 » _____ 2025 ж. _____
Ғылыми кеңестің төрағасы
_____ А.А.Медведев

**6B02169 «МУЗЫКАЛЫҚ ДЫБЫС РЕЖИССУРАСЫ» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН ТАЛАПТАРЫ**

✓ **БАКАЛАВРИАТ**

Кафедра атауы	Білім беру бағдарламасының атауы	Топ	Мектептен н/е колледжден кейін қабылдау	Даярлық топ	Шектік балл
«Операторлық өнер, дыбыс режиссурасы және арт-менеджмент»	6B02169 «Музыкалық дыбыс режиссурасы»	Қазақ Орыс	Жалпы білім беретін мектеп, музыка мектебі немесе музыкалық колледж	Бар	75 грант және ақылы

Талапкердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар:

- Талапкерде мемлекеттік үлгідегі орта немесе бастауыш кәсіптік (музыкалық) білім, орта (жалпы) білім немесе жоғары кәсіби білім туралы құжат болуы қажет.

6B02169 «Режиссура» мамандығы, «Музыкалық дыбыс режиссурасы» мамандандыруы бойынша толық кәсіби оқу бағдарламасын меңгеретін талапкерлер үшін алдын ала білім деңгейі - толық орта білім.

Құжаттарды тапсыру кезінде есту қабілеті туралы анықтама - аудиограмма ұсынылуы тиіс.

Дыбыс режиссері ретінде қалыптасу үшін талапкерде келесі қасиеттер болуы қажет:

- жоғары жалпы білім деңгейі мен интеллектуалдық деңгейге ие болу;
- жақсы есту қабілетіне және мінсіз ырғақ сезіміне ие болу;
- ассоциативті-бейнелі ойлау қабілетіне ие болу;
- кино саласында жақсы білімге ие болу, кино жанрлары мен стильдерін ажырата білу, қазақстандық және шетелдік режиссерлерді, композиторларды, дыбыс режиссерлерін, музыкалық өнер, әдебиет және театр саласындағы тұлғаларды білу;
- орта мектеп көлемінде келесі физика бөлімдерін білу: акустика, электротехника, электроника;
- компьютерді пайдалана білу;
- дыбыс жазу және дыбыс шығару аппаратурасымен жұмыс істеудің бастапқы дағдыларына ие болу.

Алдын ала шығармашылық іріктеу:

Барлық талапкерлер шығармашылық іріктеуден өтеді:

- вокал, эстрадалық, симфониялық және поп-музыканың өз бетінше жазылған фонограммаларын ұсынады;
- арнайы пәндер (физика, информатика) және музыкалық пәндер (сольфеджио, теория, гармония, талдау, музыкалық әдебиет, арнайы аспап) бойынша алдын ала әңгімелесуден өтеді.

БІРІНШІ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН

Шығармашылық емтихандар:

1. Бірінші емтиханға қойылатын талаптар
2. Жазбаша жұмыс: музыкалық шығармаға техникалық талдау жасау.
3. (Жұмыс уақыты - 2 академиялық сағат; жұмыс көлемі - 3 бетке дейін).
4. Талдау параметрлері:

1. Музыкалық баланс (аспаптардың дыбыс деңгейлері мен тембрлерінің теңгерімі)
2. Айқындық (аспаптардың анық естілуі)
3. Кеңістіктік әсер (тыңдау кезінде кеңістікті сезіну)
4. Тембр (әр аспапты ажыратуға мүмкіндік беретін акустикалық сипаттамалардың жиынтығын сипаттау)

5. Динамикалық диапазон (сигналдың ең жоғары және ең төменгі деңгейлерінің айырмашылығы)
6. Стерефониялық әсер (фонограмманы тыңдағанда кеңдіктің сезілуі)
7. Орындаушылық (орындау техникасы, ансамбльдің үйлесімділігі және т.б.)
8. Аранжировка (музыкалық форма, фонограммаға музыкалық талдау жасау)
9. Кедергілер мен бұрмаланулар (бұрмаланулардың түрін сипаттау)
10. Дыбыс режиссурасының техникалық тәсілдері (фонограмма жасау барысында орындалған жұмыстар тізімі)

5. Жазбаша жұмысты орындау барысында талапкер көрсетуі тиіс:

- аналитикалық ойлау қабілетін;
- форма, стиль, жанр, оркестр құрамы сияқты ұғымдар бойынша хабардарлығын;
- шығарма стилі мен жанрына сәйкес түпнұсқалық интонацияларды, бояуларды, штрихтарды, акценттерді таба білу қабілетін;
- түрлі стильдер мен жанрлардағы заманауи музыканы тыңдау тәжірибесі мен білімінің өзектілігін;
- музыкалық өнер саласындағы жеткілікті білім деңгейін.

ЕКІНШІ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН

Билеттер бойынша немесе Тест

Талаптар:

Ауызша емтихан (билеттер бойынша).

Талаптар:

- Музыкалық-теориялық пәндер бойынша сұрақ;
- Физика және электроакустика бойынша сұрақ;
- Дыбыс жазу студиясының жабдықтары бойынша сұрақ;
- Есту арқылы талдау.

• Шығармашылық емтиханның бағалау критерийлері:

Бағалаудың балдық көрсеткіші <i>I</i> шығармашылық емтихан	Бағалау критерийлері <i>I</i> шығармашылық емтихан	Бағалаудың балдық көрсеткіші <i>II</i> шығармашылық емтихан	Бағалау критерийлері <i>II</i> шығармашылық емтиханы

45-50	Толық анықталды: фонограммаларды ассоциативті-бейнелі жоспары. Фильм жанрын, дыбыс текстурасының құрамын, фонограммаларды драматургиясы үшін дыбыс текстурасының мағынасын анықтаудағы сауаттылық шығармада барынша толық көлемде көрсетілген. Толыққанды табылған: фильм жанрына сәйкес бастапқы дыбыстық шешімдер.	45-50	Біріншісіне дейін Сұрақ: Өтініш беруші толыққанды жауап берді. Өтініш беруші екінші сұраққа толық жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен гармониялық бұрылыстармен аккордтарды білуін көрсетті.
40-44	Толық анықталды: фонограммаларды ассоциативті-бейнелі жоспары. Фильм жанрын, дыбыс текстурасының құрамын, фонограммаларды драматургиясы үшін дыбыс текстурасының мағынасын анықтаудағы сауаттылық шығармада барынша толық көлемде көрсетілген. Шығармадан табылған: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.	40-44	Өтініш беруші бірінші сұраққа толық жауап берді. Үміткер екінші сұраққа толық жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен гармониялық бұрылыстармен аккордтарды білуін көрсетті.
35-39	Толық анықталды: фонограммаларды ассоциативті-бейнелі жоспары. Шығармада келесілер көрсетілген: фильм жанрын анықтаудағы сауаттылық, дыбыс текстурасының құрамы, фонограммаларды драматургиясы үшін дыбыстық текстураның маңызы. Шығармадан табылған: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.	35-39	Біріншісіне дейін Сұрақ: Өтініш беруші толық жауап берді. Өтініш беруші екінші сұраққа толық жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен гармониялық бұрылыстармен аккордтарды білуін көрсетті.
30-34	Толық анықталды: фонограммаларды ассоциативті-бейнелі жоспары. Шығармада келесілер көрсетілген: фильм жанрын анықтаудағы сауаттылық, дыбыс текстурасының құрамы, фонограммаларды драматургиясы үшін дыбыстық текстураның маңызы. Шығармада толық емес дәрежеде табылған: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.	30-34	Біріншісіне дейін Сұрақ: Өтініш беруші қысқа жауап берді. Үміткер екінші сұраққа толық жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен гармониялық бұрылыстармен аккордтарды білуін көрсетті.
25-29	Толық анықталды: фонограммаларды ассоциативті-бейнелі жоспары. Шығармада толық емес дәрежеде көрсетілген: фильм жанрын анықтаудағы сауаттылық, дыбыс текстурасының құрамы, фонограммаларды драматургиясы үшін дыбыстық	25-29	Өтініш беруші бірінші сұраққа қысқа жауап берді. Үміткер екінші сұраққа қысқа жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен

	текстураның маңызы. Шығармада толық емес дәрежеде табылған: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.		гармониялық бұрылыстармен аккордтарды білуін көрсетті.
20-24	Толық ашылмады: фонограммаларды ассоциативті-бейнелі жоспары. Шығармада толық емес дәрежеде көрсетілген: фильм жанрын анықтаудағы сауаттылық, дыбыс текстурасының құрамы, фонограммаларды драматургиясы үшін дыбыстық текстураның маңызы. Шығармада толық емес дәрежеде табылған: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.	20-24	Біріншісіне дейін Сұрақ: Өтініш беруші қысқа жауап берді. Үміткер екінші сұраққа қысқа жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен гармониялық бұрылыстармен аккордтарды толық білмейтіндігін көрсетті.
15-19	Толық ашылмады: фонограммаларды ассоциативті-бейнелі жоспары. Шығармада толық емес дәрежеде көрсетілген: фильм жанрын анықтаудағы сауаттылық, дыбыс текстурасының құрамы, фонограммаларды драматургиясы үшін дыбыстық текстураның маңызы. Шығармада кездеспейді: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.	15-19	Біріншісіне дейін Өтініш беруші сұраққа жауап бермеді. Үміткер екінші сұраққа қысқа жауап берді. Үшінші сұраққа жауап беру кезінде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, үндеулермен дыбыстан аккордтарды және гармониялық бұрылыстарды толық көлемде білуін көрсетті.
10-14	Толық ашылмады: Фонограммаларды ассоциативтік-бейнелі жоспары.	10-14	Біріншісіне дейін Өтініш беруші сұраққа жауап бермеді. Үміткер екінші сұраққа жауап бермеді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, үндестікпен және гармониялық бұрылыстармен дыбыстан аккордтарды білмейтіндігін көрсетті.
5-9	Шығармада көрсетілмеген: фильм жанрын, дыбыс текстурасының құрамын анықтаудағы сауаттылық, фонограммаларды драматургиясы үшін дыбыстық текстураның маңызы.	5-9	Біріншісіне дейін Өтініш беруші сұраққа жауап бермеді. Үміткер екінші сұраққа жауап бермеді. Үшінші сұраққа жауап бергенде өтініш беруші жауап бермеді.
0-4	Бағдарламалық талаптарға сәйкес келмеу	0-4	Бағдарламалық талаптарға сәйкес келмеу

6B02169 «Музыкалық дыбыс режиссурасы» білім беру бағдарламасы бойынша қабылдау емтиханының үлгі сұрақтары
Коллоквиум немесе Тест

Екінші емтихан сұрақтары (Музыкалық дыбыс режиссурасы)

Техникалық блок:

1. Микшерлік пульттің функцияларын түсіндіріңіз. Аналогтық және цифрлық үлгілердің айырмашылығы неде?
2. Қандай электрондық музыкалық аспаптарды білесіз? Оларды дыбыс режиссурасында музыканттар қалай қолданады?
3. Моно және стереожазба арасындағы айырмашылық неде? Әрқайсысын қандай жағдайда қолдануға болады?
4. Громкоговоритель дегеніміз не және оның дыбысты күшейту жүйесіндегі рөлі қандай?
5. Дыбыс бұрмалануы дегеніміз не? Оның себептері қандай және оларды қалай жоюға болады?
6. Акустика дегеніміз не? Ол дыбыс жазу және дыбысты ойнату кезінде не үшін маңызды?
7. “Дыбыс мониторингі” терминінің мағынасы қандай? Бұл үшін қандай құрылғылар қолданылады?
8. Микшерлік пульттердің негізгі түрлері және олардың қолдану салалары қандай?
9. Қандай дыбыс жазу аппаратуралары бар? Олар қалай жіктеледі?
10. Студиялық дыбыс жазу қандай кезеңдерден тұрады?
11. Аналогтық жазба дегеніміз не және ол цифрлық жазбадан қалай ерекшеленеді?
12. Бөлменің акустикасы дыбыс жазу нәтижесіне қалай әсер етеді?
13. Микрофондардың қандай түрлері бар және олардың қолдану ерекшеліктері қандай?
14. Цифрлық дыбыс жазба аналогтық жазбадан қандай айырмашылықтарға ие?
15. Дыбысты өңдеуге арналған қандай құрылғылар бар және олар қалай қолданылады?
16. Дыбыс монтажының сызықтық емес тәсілі дегеніміз не және ол сызықтық монтаждан несімен ерекшеленеді?

Музыкалық-теориялық блок:

1. Қазақтың халық аспаптары қалай жіктеледі? Мысалдар келтіріңіз.
2. Симфониялық оркестрдің құрамына қандай аспап топтары кіреді?
3. Ерлер және әйелдер дауыстарының диапазондары қандай? Вокалдық музыкада қандай дауыс түрлері ерекшеленеді?
4. Музыкалық лад дегеніміз не? Мажор мен минор арасындағы айырмашылықты түсіндіріңіз.
5. Ритм және метр дегеніміз не? Олар музыкалық композицияда қалай өзара әрекеттеседі?
6. Гармония дегеніміз не және аккордтардың қандай функцияларын (тоника, субдоминанта, доминанта) білесіз?
7. Музыкалық форма ұғымын түсіндіріңіз. Мысалдар келтіріңіз.
8. Музыкалық фактура дегеніміз не? Гомофония мен полифонияға мысалдар келтіріңіз.
9. Тембр музыкалық шығарманың қабылдануына қалай әсер етеді? Аранжировкадағы мысалдарды атаңыз.
10. Композицияда музыкалық материалды дамытудың үш тәсілін атаңыз.

11. Музыкадағы динамика дегеніміз не? Ол көркемдік айқындықты қалай арттырады?
12. Импровизация дегеніміз не және ол музыкалық шығармашылықта қандай рөл атқарады?
13. Негізгі музыкалық жанрларды атаңыз және олардың жіктелуін түсіндіріңіз.
14. Бір қазақстандық композиторды атаңыз және оның ел мәдениетіне қосқан үлесін сипаттаңыз.

Есту блогы:

1. Аккордтардың функцияларын есту арқылы анықтаңыз: тоника, субдоминанта, доминанта.
2. Музыкалық үзіндінің ладын анықтаңыз: мажор немесе минор.
3. Музыкалық фрагменттің өлшемін анықтаңыз (2/4, 3/4, 4/4 және т.б.).
4. Ұсынылған мотивтің ритмдік суретін қайталаңыз (айтумен немесе соғумен).
5. Естілген ноталар арасындағы интервалдарды атаңыз (мысалы, кіші терция, таза квинта және т.б.).
6. Есту арқылы гармониялық айналымның негізгі элементтерін анықтаңыз (каденция, аккордтар тізбегі).
7. Ұсынылған фрагментте дауыстар санын анықтаңыз (бір дауысты, екі дауысты, полифония).

Байланыс ақпараты:

Шығармашылық емтихан бойынша сұрақтар: art-menedjment@kaznui.kz

Жалпы оқуға түсу бойынша сұрақтар: Kaznui.priem@gmail.com

Факультет деканы: Иманберген Марат Рақышұлы

Кафедра меңгерушісі: Бектенов Самат Жаксылыкович

